

Strona główna>Twoje prawa>Oskarżenia (postępowanie karno)

Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

niderlandzki

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: [fr](#) [nl](#)

Swipe to change

Oskarżenia (postępowanie karne)**Belgia**

W poniższych arkuszach wyjaśniono, co się dzieje, gdy dana osoba jest podejrzana lub oskarżona o popełnienie przestępstwa i sprawa podlega rozpoznaniu na rozprawie przed sądem. Informacje o wykroczeniach w ruchu drogowym, takich jak naruszenia kodeksu drogowego, które zazwyczaj kończą się nałożeniem kary w ustalonej wysokości, takiej jak grzywna, można znaleźć w arkuszu informacyjnym 5. Jeśli padłeś ofiarą przestępstwa, pełną informację na temat przysługujących ci praw znajdziesz tutaj.

Przebieg procesu karnego

Poniżej przedstawiono charakterystykę zwykłych etapów procesu karnego.

Sądy prowadzące postępowanie przygotowawcze

Izba doradcza (*chambre du conseil*) i izba oskarżeń (*chambre des mises en accusation*) (pełniące funkcję sądu drugiej instancji) są sądami prowadzącymi postępowanie przygotowawcze. Sądy te badają, czy nakaz aresztowania został wydany zgodnie z prawem, postanawiają o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, sprawują nadzór nad postępowaniem przygotowawczym oraz postanawiają o ewentualnym skierowaniu sprawy do właściwego sądu orzekającego co do istoty sprawy.

Postępowanie przed izbą doradczą:

wezwanie wysyłane listem poleconym;

przeglądanie akt sprawy w sekretariacie sądu;

wniosek o przeprowadzenie dodatkowych czynności przed rozprawą;

posiedzenie w sprawie istnienia zarzutów wystarczających, aby skierować sprawę do sądu;

narada i ogłoszenie terminu wydania postanowienia;

wydanie postanowienia o skierowaniu sprawy do sądu karnego pierwszej instancji. Z wyjątkiem przypadków przewidzianych przez prawo, od tego postanowienia oskarżonemu nie przysługuje prawo wniesienia odwołania.

Sądy poprawcze (*chambres correctionnelles*)

Jeśli zostałeś oskarżony o popełnienie występku (przestępstwo zagrożone karą grzywny w wysokości co najmniej 26 EUR lub karą pozbawienia wolności od 8 dni do 5 lat), zostaniesz wezwany do stawienia się przed sądem poprawczym, który ustali, czy jesteś winny zarzucanych ci czynów, uwolni cię od zarzutów lub wyda wyrok skazujący, a także ewentualnie zasądzi wypłatę odszkodowania pokrzywdzonym. Sąd poprawczy może skazać cię maksymalnie na karę 20 lat pozbawienia wolności za przestępstwo, którego kwalifikacja prawna została ustawowo zmieniona ze zbrodni na występki.

Postępowanie przed sądami poprawczymi:

wezwanie wysłane przez urzędnika sądowego;

przeglądanie akt sprawy w sekretariacie sądu;

rozprawa główna;

narada sądu trwająca miesiąc;

wydanie wyroku;

możliwość wniesienia odwołania od wyroku.

Sąd przysięgłych (*cour d'assises*)

Jeśli zostałeś oskarżony o popełnienie zbrodni (maksymalny wymiar kary za to przestępstwo to dożywotnie pozbawienie wolności), twoja sprawa zostanie skierowana do sądu przysięgłych. Ława przysięgłych, w której skład wchodzi 12 przysięgłych wyznaczonych spośród obywateli decyduje, czy jesteś winny popełnienia zarzucanych ci czynów. Jeśli zostaniesz uznany za winnego, sąd przysięgłych złożony z przysięgłych oraz trzech sędziów zawodowych decyduje o karze, która zostanie wobec ciebie zastosowana. Jeśli pokrzywdzeni złożyli wniosek o zasądzenie odszkodowania na ich rzecz, o jego wysokości decydują jednak wyłącznie sędziowie zawodowi.

Postępowanie przed sądem przysięgłych:

postanowienie o skierowaniu sprawy do rozpoznania przez sąd przysięgłych wydane przez izbę ds. śledztwa i wezwanie wysłane przez urzędnika sądowego;

przeglądanie akt sprawy w sekretariacie sądu (bezpłatny odpis na wniosek);

posiedzenie przygotowawcze: ustalenie listy świadków, których należy przesłuchać oraz wybór przysięgłych w drodze losowania;

ustna rozprawa główna;

narada w sprawie winy oskarżonego, następnie ewentualnie w sprawie kary oraz roszczeń dochodzonych z powództwa cywilnego;

brak możliwości wniesienia odwołania (możliwość wniesienia kasacji).

Szczegółowe informacje na temat wszystkich etapów procesu oraz przysługujących ci praw można znaleźć w poszczególnych arkuszach informacyjnych.

Niniejsze informacje nie stanowią porady prawnej, a ich celem jest wyłącznie funkcja informacyjna.

Rola Komisji Europejskiej

Należy pamiętać, że Komisja Europejska nie bierze udziału w toczących się w państwach członkowskich postępowaniach karnych i w związku z tym nie może pomóc w składaniu skarg. Informacje na temat sposobu wnoszenia skarg oraz podmiotów, do których takie skargi można kierować, są zawarte w niniejszych arkuszach informacyjnych.

Aby uzyskać potrzebne informacje, proszę kliknąć na poniższe linki

1 – Uzyskanie porady prawnej

2 – Moje prawa w toku postępowania przygotowawczego

Zatrzymanie i przesłuchanie przez policję

Procedura informacyjna (*Dossier à l'information*)

Śledztwo (*Dossier à l'instruction*)

Przypadek szczególny: tymczasowe aresztowanie

Zamknięcie postępowania przygotowawczego

3 – Moje prawa w trakcie rozprawy

4 – Moje prawa po wydaniu orzeczenia przez sąd

5 – Naruszenia przepisów ruchu drogowego i inne wykroczenia

Ostatnia aktualizacja: 12/03/2012

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [nl](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: [fr](#)

1 – Uzyskanie porady prawnej

Uzyskanie niezależnej porady prawnej w sytuacji, gdy jesteś uczestnikiem postępowania karnego, jest niezwykle ważne. W poniższych arkuszach informacyjnych wyjaśniono, kiedy i w jakich okolicznościach przysługuje ci prawo do bycia reprezentowanym przez adwokata. Znajdziesz tu również informacje o zakresie czynności, które w twoim imieniu podejmie adwokat. Dowiesz się też, jak znaleźć adwokata oraz co zrobić, jeśli koszty z tytułu udziału adwokata przekraczają twoje możliwości finansowe.

Znalezienie adwokata

Każdy belgijski adwokat podlega Izbie Adwokackiej w okręgu, na terenie którego prowadzi swoją kancelarię. W Brukseli Izba dzieli się na dwa zrzeszenia adwokatów, z których jedno zrzesza adwokatów francuskojęzycznych, zaś drugie adwokatów niderlandzkojęzycznych.

Izby z regionu Walonii oraz brukselskie zrzeszenie francuskie wchodzi w skład francusko-niemieckojęzycznej Izby Adwokackiej (O.B.F.G.).

Zrzeszenie niderlandzkie oraz izby flamandzkie wchodzi w skład Orde van de Vlaamse Balies (O.V.B.)

Listę adwokatów można znaleźć w książce telefonicznej, katalogu firm i ogłoszeń (*pages jaunes*) lub w Internecie (<https://avocats.be> lub <http://www.advocaat.be/>). Aby znaleźć adwokata specjalizującego się w obronie oskarżonych w postępowaniach karnych możesz skorzystać z wyszukiwarki tematycznej, zaznaczając w kategoriach wyszukiwania rubrykę „prawo karne” (*droit pénal* w języku francuskim, *strafrecht* w języku niderlandzkim).

Adwokata można też znaleźć, za kryterium wyszukiwania przyjmując rejon lub okręg sądowy.

Listę adwokatów można również uzyskać w sekretariacie każdej izby adwokackiej.

Możesz także skontaktować się z adwokatem, który został ci polecony, bezpośrednio pocztą elektroniczną, listownie lub telefonicznie.

Ponoszenie kosztów z tytułu udziału adwokata

Co do zasady sam pokrywasz honorarium adwokata. Przed podjęciem jakichkolwiek czynności adwokat może poprosić cię o wpłatę zaliczki. Prawo nie określa wysokości honorariów adwokackich. Adwokat ma jednak obowiązek poinformować cię o sposobie naliczania swojego wynagrodzenia: według stawki godzinowej, zależnie od czasu, który adwokat poświęcił na twoją obronę, lub według stawki za dokonanie danej czynności (porada, przegląd akt sprawy, wystąpienie przed sądem itp.).

Do honorarium adwokata dolicza się koszty, które poniosła jego kancelaria, oraz wszelkie opłaty sądowe.

Jeśli koszty z tytułu udziału adwokata przekraczają twoje możliwości finansowe, możesz skierować wniosek o bezpłatną pomoc prawną do Biura pomocy prawnej, któremu podlega twój adwokat. Listę takich biur w każdym okręgu sądowym możesz znaleźć w Internecie:

[w języku francuskim](#),

[w języku niderlandzkim](#).

Jeżeli otrzymujesz zasiłki z C.P.A.S, stałą rentę dla osób starszych, rentę inwalidzką, masz dziecko pozostające na twoim utrzymaniu, mieszkasz w lokalu socjalnym, jesteś nieletni, niewypłacalny (sądowe postanowienie o ogłoszeniu upadłości), zastosowano wobec ciebie tymczasowe aresztowanie, jesteś oskarżonym, który został wezwany do stawiennictwa na podstawie protokołu, lub osobą z zaburzeniami psychicznymi, pomoc adwokata zostanie ci przyznana bezpłatnie.

Podobna zasada obowiązuje, jeśli jesteś osobą samodzielnie prowadzącą gospodarstwo domowe, a twoje miesięczne dochody nie przekraczają 860 EUR, lub jeśli prowadzisz gospodarstwo domowe z inną osobą, a całkowity dochód wszystkich mieszkających z tobą osób dorosłych nie przekracza 1 104 EUR (dodatkowo 145,16 EUR na każdą osobą na utrzymaniu).

Ostatnia aktualizacja: 12/03/2012

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [nl](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: [fr](#)

2 – Moje prawa w toku postępowania przygotowawczego oraz przed wniesieniem sprawy do sądu

Czemu służy postępowanie przygotowawcze?

Postępowanie przygotowawcze ma na celu zebranie dowodów popełnienia przestępstwa oraz weryfikację elementów, które mogą wykluczyć winę osoby podejrzanej lub wykazać, że nie doszło do popełnienia przestępstwa.

Z jakich etapów składa się postępowanie przygotowawcze? Kto prowadzi każdy z tych etapów?

Policja odpowiada za wykrywanie przestępstw, ich sprawców oraz zbieranie dowodów.

Jeśli policja podejrzewa, że mogło dojść do popełnienia przestępstwa, zawiadamia prokuratora królewskiego, który decyduje o tym, czy: odmówić wszczęcia dochodzenia;

kontynuować dochodzenie we własnym zakresie (procedura informacyjna - *information*); lub przekazać sprawę sędziemu śledczemu, który będzie prowadził dochodzenie w sprawie konkretnego czynu, a nie w sprawie konkretnej osoby (śledztwo - *instruction*).

Zakres uprawnień prokuratora królewskiego jest węższy niż sędziego śledczego. Sędzia śledczy lub prokurator królewski nadzorują postępowanie przygotowawcze oraz wydają polecenia policji, która przeprowadza zlecone jej czynności dochodzeniowe (przesłuchania, przeszukania, pobieranie próbek DNA itp.).

Po zakończeniu postępowania przygotowawczego

W przypadku procedury informacyjnej prokurator królewski może:

odmówić wszczęcia dochodzenia;

zapropionować ugodę z prokuratorem: wycofanie zarzutów (bez przeprowadzania rozprawy karnej) w zamian za pewną kwotę pieniężną (standardowe postępowanie w przypadku naruszenia przepisów kodeksu drogowego);

zapropionować mediację karną między pokrzywdzonym i sprawcą w przypadku przestępstw mniejszej wagi: sprawa nie jest kierowana do sądu, lecz sprawca musi wypłacić pokrzywdzonemu odszkodowanie i w stosownym wypadku poddać się terapii lub przejść specjalne szkolenie;

bezpośrednio wezwać podejrzanego do stawienia się przed sądem orzekającym co do istoty sprawy;

wezwać oskarżonego do stawienia się przed sądem orzekającym za pomocą protokołu: w celu przyspieszenia postępowania wezwanie jest kierowane do oskarżonego, wobec którego zastosowano zatrzymanie (maksymalnie na okres 24 godzin) lub który staje przed prokuratorem królewskim.

Jeżeli w sprawie prowadzone było śledztwo, akta sprawy przekazuje się prokuratorowi, który formułuje wnioski końcowe. Oskarżonemu przysługuje prawo przejrzania akt sprawy. Oskarżony wzywany jest do stawienia się przed izbą doradczą, która, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem z dochodzenia przygotowanym przez sędziego śledczego oraz wysłuchaniem ewentualnych powodów cywilnych (pokrzywdzonych), prokuratora i obrońcy, może:

zwrócić akta sprawy sędziemu śledczemu w celu uzupełnienia;

lub, jeśli akta sprawy są kompletne:

odroczyć wydanie wyroku, jeżeli rozprawa publiczna mogłaby wyrządzić szkodę oskarżonemu;

postanowić o umieszczeniu w placówce izolacyjno-leczniczej, jeśli sprawca popełnił przestępstwo w stanie nierównowagi psychicznej powodującym niemożność sprawowania kontroli na swoimi czynami w czasie popełnienia przestępstwa i nadal znajduje się w tym stanie;

skierować sprawę do właściwego sądu celem osądzenia (sądu policyjnego lub sądu poprawczego); jeżeli izba uzna, że sądem właściwym ze względu na okoliczności sprawy jest sąd przysięgłych, wydaje postanowienie o przekazaniu akt prokuratorowi generalnemu, ponieważ tylko izbie oskarżeń przysługuje prawo do skierowania sprawy do sądu przysięgłych.

Oskarżonemu przysługuje prawo do wniesienia odwołania, ograniczonego do pewnych kwestii proceduralnych, do izby oskarżeń.

W trakcie dochodzenia sędzia śledczy może wydać nakaz aresztowania, jeżeli:

istnieją poważne przesłanki wskazujące na winę oskarżonego;

zarzucane oskarżonemu czyny są zagrożone karą w wymiarze co najmniej roku pozbawienia wolności;

jest to konieczne ze względów bezpieczeństwa publicznego.

Jeżeli maksymalne zagrożenie karą za dany czyn nie przekracza piętnastu lat pozbawienia wolności, nakaz może zostać wydany tylko w przypadku, gdy zachodzi uzasadniona obawa ucieczki, powrotu do przestępstwa lub ukrywania się oskarżonego, a także gdy zachodzi uzasadniona obawa, że dojdzie do zniszczenia dowodów lub nakłaniania osób trzecich do składania fałszywych zeznań.

Oskarżony staje przed izbą doradczą w ciągu pięciu dni od chwili wydania nakazu, a następnie co miesiąc do chwili zakończenia postępowania przygotowawczego (co trzy miesiące w przypadku przestępstwa, którego kwalifikacja prawna została ustawowo zmieniona ze zbrodni na występki).

Moje prawa w toku postępowania przygotowawczego

Zatrzymanie i przesłuchanie przez policję (1)

Procedura informacyjna (2) (*Dossier à l'information*)

Śledztwo (3) (*Dossier à l'instruction*)

Przypadek szczególny: tymczasowe aresztowanie (4)

Zamknięcie postępowania przygotowawczego (5)

Zatrzymanie i przesłuchanie przez policję (1)

W jakich okolicznościach i na jak długo policja może mnie zatrzymać?

Policja może cię zatrzymać w przypadku ujęcia na gorącym uczynku przestępstwa bądź na podstawie zarządzenia prokuratora królewskiego lub sędziego śledczego, jeśli istnieją poważne przesłanki twojej winy. Czas trwania zatrzymania przez policję nie może przekroczyć 24 godzin.

Czy policja może mnie przeszukać?

Tak, w chwili zatrzymania, jeżeli zachodzi podejrzenie, że masz przy sobie broń lub niebezpieczny przedmiot lub jeżeli jest to uzasadnione względami porządku publicznego.

Czy policja może wejść do mojego mieszkania?

Tak, w celu ujęcia cię na gorącym uczynku przestępstwa lub za twoją zgodą.

Czy policja może przeszukać moje biuro lub mój samochód?

Tak, na tych samych warunkach co mieszkanie. Jednak pewne miejsca są nienaruszalne, a inne są objęte szczególną ochroną: do ich przeszukania zastosowanie ma odrębna procedura (biuro dyplomaty, posła, pomieszczenia należące do osób, którym powierzono tajemnice zawodowe itp.).

Twój samochód może być przeszukany, jeśli zachodzi podejrzenie, że został użyty do popełnienia przestępstwa, do przewozu osób ściganych, dokumentów lub dowodów obciążających lub przedmiotów uznanych za zagrażające bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu.

Czy mogę skontaktować się z członkiem rodziny, przyjacielem, lekarzem lub pracownikiem ambasady mojego kraju?

Zostaniesz zbadany przez lekarza, jeżeli policja uzna, że jest to zasadne, lub jeśli sam zgłosisz taką potrzebę. Na tym etapie policja decyduje o tym, czy zezwoli ci na użycie telefonu. Jeżeli jesteś nieletni, policja ma obowiązek niezwłocznie, pisemnie lub ustnie, powiadomić o twoim zatrzymaniu twoich rodziców, opiekuna lub osobę, która się tobą zajmuje.

Jakie prawa przysługują mi w trakcie przesłuchania przez policję?

Masz prawo do odmowy składania wyjaśnień oraz nieobciążania samego siebie, tzn. możesz odmówić współpracy, której wynikiem byłoby uzyskanie dowodów przeciwko tobie.

Na początku każdego przesłuchania zostaniesz poinformowany o tym, że:

możesz domagać się, aby zadawane ci pytania i twoje odpowiedzi były zapisywane w takim brzmieniu, w jakim je sformułowano;

możesz domagać się podjęcia określonej czynności lub przesłuchania konkretnego świadka;

twoje wyjaśnienia mogą zostać wykorzystane jako dowód w sądzie.

Możesz korzystać z posiadanych przez siebie dokumentów, pod warunkiem że nie opóźni to sporządzenia protokołu przesłuchania. W trakcie przesłuchania lub w późniejszym terminie możesz domagać się, aby dokumenty te zostały dołączone do protokołu przesłuchania lub złożone w sekretariacie sądu. Po zakończeniu przesłuchania będziesz mógł zapoznać się z protokołem przesłuchania, chyba że zażądasz, aby został ci on odczytany. Zostaniesz zapytany, czy chciałbyś coś zmienić lub dodać.

Jeśli chcesz złożyć wyjaśnienia w język, który nie jest językiem postępowania, będziesz mógł skorzystać z pomocy tłumacza przysięgłego, zaś twoje wyjaśnienia zostaną zarejestrowane w twoim języku lub zostaniesz poproszony o własnoręczne spisanie wyjaśnień. Jeśli w przesłuchaniu uczestniczy tłumacz, jego nazwisko i funkcja zostaną odnotowane w protokole.

Zostaniesz poinformowany, że przysługuje ci prawo do otrzymania nieodpłatnie odpisu protokołu przesłuchania.

Czy policja będzie chciała sprawdzić informacje na mój temat znajdujące się w rejestrze karnym?

Służby policyjne mają dostęp do centralnego rejestru karnego.

Czy przysługuje mi prawo do obecności adwokata podczas przesłuchania?

W trakcie 24-godzinnego zatrzymania twój adwokat nie może być obecny na żadnym przesłuchaniu ani nie możesz się z nim spotkać.

Procedura informacyjna (2)

Dochodzenie prowadzi prokurator królewski. Wstępna faza tej procedury ma charakter inkwizycyjny: jest tajna, pisemna i odbywa się bez udziału stron.

Jakie uprawnienia przysługują prokuratorowi królewskiemu na etapie procedury informacyjnej?

Oprócz przypadków przewidzianych w prawie, na etapie procedury informacyjnej nie stosuje się środków przymusu i nie można naruszać praw i wolności osobistych. Zatrzymanie rzeczy jest możliwe pod pewnymi warunkami.

Prokurator królewski może między innymi:

- udać się na miejsce popełnienia czynu zabronionego,
- przesłuchać podejrzanych lub świadków lub nakazać ich przesłuchanie policji,
- zarządzić zatrzymanie osoby (z wyjątkiem ujęcia osoby na gorącym uczynku przestępstwa) na okres 24 godzin,
- zarządzić przeprowadzenie analizy DNA za zgodą podejrzanego,
- przechwycić i zabezpieczyć korespondencję pocztową (nie może jej jednak otworzyć),
- uzyskać, z zastrzeżeniem określonych warunków, informacje z banku,
- zarządzić przeszukanie w przypadku ujęcia na gorącym uczynku przestępstwa lub za zgodą osoby faktycznie korzystającej z pomieszczenia,
- zarządzić zastosowanie szczególnych sposobów przeszukania, które w znacznym stopniu mogą naruszać czyjeś dobra.

Co mogę zrobić, jeżeli dana czynność podjęta na etapie procedury informacyjnej narusza moje prawa?

Możesz złożyć umotywowany wniosek o odstąpienie od tej czynności w drodze postanowienia tymczasowego (*référé pénal*), jeśli na przykład w ramach zabezpieczania dowodów doszło do zatrzymania twoich rzeczy. Prokurator królewski ma 15 dni na ustosunkowanie się do takiego wniosku. Jeśli wniosek pozostanie bez odpowiedzi lub zostanie rozpatrzony odmownie, będziesz mógł wnieść odwołanie do izby oskarżeń.

W takim przypadku możesz również zwrócić się do prokuratora królewskiego o zezwolenie centralnemu organowi zarządzającemu zatrzymanymi rzeczami na ich sprzedaż lub zwrot w zamian za wniesienie zabezpieczenia.

Czy mam prawo przejrzeć akta sprawy?

W odróżnieniu od śledztwa, nie istnieją żadne szczegółowe przepisy regulujące kwestię całkowitego lub częściowego udostępniania stronom akt sprawy na tym etapie procedury informacyjnej. Możesz wystąpić z wnioskiem o przejrzanie akt sprawy do prokuratora królewskiego, który według własnego uznania może wyrazić zgodę na przejrzanie akt lub zgody odmówić.

Czy mam wpływ na to, w jaki sposób zakończy się postępowanie?

Nie. Tylko prokurator królewski decyduje o ewentualnym odstąpieniu od ścigania, wyznaczeniu sędziego śledczego, postawieniu cię przed sądem orzekającym co do istoty sprawy lub wezwaniu cię do stawienia się przed tym sądem za pomocą protokołu lub też zaproponowaniu ci alternatywnego sposobu zakończenia postępowania karnego (ugoda lub mediacja: w tym przypadku sprawa nie jest kierowana do sądu, jeżeli zapłacisz grzywnę lub zastosujesz się do warunków określonych w drodze mediacji).

Śledztwo(3)

Śledztwo jest prowadzone pod kierunkiem i nadzorem sędziego śledczego, wyznaczonego przez prokuratora królewskiego, lub z inicjatywy domniemanego pokrzywdzonego, który złożył wniosek o ściganie złożony jednocześnie z wytoczeniem powództwa cywilnego.

Jakie uprawnienia przysługują sędziemu śledczemu?

Sędzia śledczy ma do dyspozycji te same środki co prokurator królewski, a także istotne środki przymusu: ma on prawo wydać nakaz aresztowania, zarządzić kontrolę i utrwalanie rozmów telefonicznych, zarządzić przeszukanie bez zgody przeszukiwanego oraz stosować inne metody śledcze.

Czy sędzia śledczy ma obowiązek mnie przesłuchać?

Przesłuchanie przez sędziego śledczego jest obowiązkowe wyłącznie w przypadku wydania nakazu aresztowania.

Czy sędzia ma obowiązek poinformować mnie, że przeciwko mnie prowadzone jest postępowanie?

Co do zasady sędzia musi przedstawić ci zarzuty, jeśli istnieją poważne przesłanki twojej winy. Przedstawienie zarzutów następuje po przesłuchaniu lub na piśmie i daje ci prawo do żądania dostępu do akt sprawy oraz podjęcia dodatkowych czynności śledztwa.

Czy sędzia może kontrolować i utrwalać moje rozmowy telefoniczne?

Tak, o ile spełnione są szczególne wymogi prawne.

Czy mogę sprzeciwić się przeszukaniu?

Twoje mieszkanie może zostać przeszukane w przypadku podpisania przez sędziego nakazu przeszukania oraz jeśli przeszukanie zostanie przeprowadzone między godziną 5 rano i 9 wieczorem, z zastrzeżeniem ustaleń odmiennych.

Czy sędzia może zastosować wobec mnie przymus fizyczny w celu pobrania próbki DNA?

Tak, pod pewnymi warunkami.

Co mogę zrobić, jeżeli środek podjęty w ramach śledztwa narusza moje prawa?

Możesz złożyć wniosek o wydanie postanowienia tymczasowego (por. procedura informacyjna).

Czy w trakcie śledztwa przysługuje mi dostęp do akt sprawy?

Jeśli postawiono ci zarzuty, lecz nie zastosowano wobec ciebie zatrzymania, możesz wystąpić do sędziego śledczego z wnioskiem o przejrzanie akt sprawy. Sędzia może odmówić ci dostępu do akt, lecz musi uzasadnić tę odmowę. Jeżeli twój wniosek pozostanie bez odpowiedzi lub zostanie rozpatrzony odmownie, będziesz mógł wnieść odwołanie do izby oskarżeń.

Czy mogę domagać się podjęcia pewnych czynności śledztwa?

Tak, niezależnie od tego, czy zostałeś zatrzymany, W tym celu należy złożyć stosowny wniosek. Sędzia śledczy może odmówić podjęcia tych czynności, jeżeli uzna, że środek ten nie jest niezbędny do wykrycia prawdy lub zachodzi obawa, że może zaszkodzić prowadzonemu postępowaniu. Od decyzji sędziego można się odwołać.

Przypadek szczególny: tymczasowe aresztowanie (4)

W jaki sposób sędzia powinien prowadzić przesłuchanie?

Przesłuchanie przed wydaniem nakazu aresztowania musi odbyć się w ciągu 24 godzin od chwili zatrzymania. W przeciwnym wypadku nakaz aresztowania traci ważność. Przesłuchujący musi poinformować cię o możliwości wydania nakazu aresztowania oraz o zarzucanych czynach.

Nie przysługuje ci prawo do obecności adwokata podczas przesłuchania.

Czy sędzia może mnie przesłuchać później?

Możesz wystąpić o przesłuchanie podsumowujące. Jest to jedyny rodzaj przesłuchania, podczas którego twój adwokat może być obecny.

Kiedy mogę zobaczyć się z moim adwokatem?

Po pierwszym przesłuchaniu przez sędziego śledczego.

Czy mogę podważyć legalność lub zasadność nakazu aresztowania?

Na postanowienie o tymczasowym aresztowaniu nie przysługuje zażalenie.

W ciągu pięciu dni od wydania nakazu staniesz przed izbą doradczą. Dzień wcześniej będziesz miał możliwość przejrzania akt sprawy. Możesz sam ubiegać się o zwolnienie lub pozostawić tę kwestię adwokatowi.

Twój adwokat może podnieść zarzut wadliwości nakazu wyłącznie na pierwszym posiedzeniu izby doradczej (lub w drugiej instancji). Jeśli nakaz zostanie uznany za wydany prawidłowo, przysługuje ci prawo do wniesienia odwołania. W ciągu 15 dni odbędzie się posiedzenie izby oskarżeń. Jeśli terminy te nie zostaną dochowane, zostaniesz zwolniony ze skutkiem natychmiastowym.

Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu jest ważne jeden miesiąc (lub trzy miesiące). Na każdym posiedzeniu sądu możesz zakwestionować zasadność tymczasowego aresztowania lub istnienie poważnych przesłanek twojej winy. Dwa dni przed każdym posiedzeniem będziesz miał możliwość przejrzeć akta sprawy.

Czy podczas mojego pobytu w areszcie mam prawo do kontaktowania się z osobami trzecimi?

Zawsze możesz kontaktować się z twoim adwokatem.

Sędzia śledczy może ci jednak zakazać wszelkich kontaktów z innymi osobami przez maksymalny okres trzech dni.

Kiedy mogę zostać zwolniony?

W każdym momencie na mocy postanowienia sędziego śledczego lub sędziego prowadzącego postępowanie przygotowawcze na posiedzeniu z twoim udziałem. Twoje zwolnienie może być obwarowane spełnieniem pewnych warunków lub obowiązkiem złożenia poręczenia majątkowego.

Jestem obywatelem innego państwa. Czy muszę być obecny w trakcie postępowania przygotowawczego?

Nakaz aresztowania może być wystawiony, jeżeli zachodzi obawa, że będziesz ukrywał się przed wymiarem sprawiedliwości. Sędzia śledczy lub sądy prowadzące postępowanie przygotowawcze mogą zwolnić cię za poręczeniem majątkowym. Wpłacona kwota zostanie ci zwrócona, jeżeli będziesz stawiać się na każdym etapie postępowania.

Jeśli pozostaniesz na wolności, zostaniesz wezwany do stawiania się na posiedzenia oraz zasadniczo przed sądem orzekającym co do istoty sprawy. Jako warunek zwolnienia cię za poręczeniem majątkowym sędzia śledczy może nałożyć na ciebie zakaz opuszczania kraju. Warunek ten może być stosowany nie dłużej niż trzy miesiące. Możesz się od niego odwołać przed izbą doradczą.

Zamknięcie postępowania przygotowawczego (5)

Co mogę zrobić, jeśli postępowanie przygotowawcze się przeciąga?

Po upływie jednego roku możesz wystąpić z umotywowanym wnioskiem o przekazanie sprawy do izby oskarżeń, która dokona kontroli sposobu prowadzenia postępowania przygotowawczego.

Czy zarzuty, na których opiera się oskarżenie, mogą ulec zmianie przed rozprawą główną?

Prokurator królewski zapoznaje się z aktami sprawy przekazanymi przez sędziego i stawia zarzuty, na które oskarżony będzie musiał odpowiedzieć przed sądem pierwszej instancji. Może on również umorzyć postępowanie lub zwrócić się do sędziego o przeprowadzenie pewnych dodatkowych czynności dochodzenia. Na tym etapie prokurator królewski lub izba doradcza, która decyduje o dalszych losach sprawy, mogą także zmienić kwalifikację prawną czynu.

Czy mogę przyznać się do winy w odniesieniu do wszystkich lub pewnych zarzutów przed rozprawą główną?

Nie, jesteś uznawany za niewinnego do momentu wydania wyroku skazującego przez sąd orzekający co do istoty sprawy.

W jaki sposób zamyka się postępowanie?

Izba doradcza, po zapoznaniu się ze sprawozdaniem sędziego śledczego oraz wysłuchaniu ewentualnego powoda cywilnego, prokuratora i obrońcy, postanawia o:

przekazaniu oskarżonego właściwemu sądowi;

umorzeniu postępowania;

zawieszeniu wykonania kary: uznaje się, że okoliczności faktyczne zostały ustalone, ale nie nakłada się żadnej kary. Sąd ustala długość okresu próby, która może być obwarowana pewnymi warunkami;

zastosowaniu przepisów o obronie społecznej (umieszczenie w placówce izolacyjno-leczniczej).

Jakie prawa przysługują mi na tym etapie?

Masz prawo przeglądać akta sprawy i sporządzać kopie dokumentów przed rozprawą przed izbą doradczą. Możesz także zażądać przeprowadzenia dodatkowych czynności. Jeśli sędzia śledczy odmówi ich zarządzenia, możesz wnieść zażalenie do izby oskarżeń.

Czy mogę się odwoływać?

Na postanowienie o skierowaniu sprawy do sądu nie przysługuje zażalenie, z wyjątkiem przypadków niezgodności z prawem, pominięcia lub nieważności danej czynności dochodzenia, sposobu uzyskania dowodów lub postanowienia o skierowaniu sprawy do sądu lub podania powodu niedopuszczalności lub umorzenia postępowania.

Czy mogę zostać oskarżony o popełnienie przestępstwa, za które zostałem już osądzony w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej?

Co do zasady nie.

Ostatnia aktualizacja: 12/03/2012

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [fr](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: [nl](#)

3 – Moje prawa przed sądem

Gdzie odbędzie się rozprawa główna?

Sąd policyjny (*tribunal de police*) jest sądem właściwym w sprawach najmniejszej wagi (wykroczenia zagrożone karą grzywny od 1 EUR do 25 EUR (np. naruszenia przepisów kodeksu wiejskiego) i wszystkie naruszenia przepisów ruchu drogowego (np. spowodowanie wypadku ze skutkiem śmiertelnym); Sąd poprawczy (*tribunal correctionnel*) rozpoznaje sprawy o występki lub zbrodnie, których kwalifikacja prawna została ustawowo zmieniona na występki (zbrodnie, do których zastosować można okoliczności łagodzące); Sąd przysięgłych (*cour d'assises*) rozpoznaje sprawy o najpoważniejsze przestępstwa (zbrodnie, do których nie można lub nie należy stosować okoliczności łagodzących).

Czy rozprawa jest jawna?

Co do zasady rozprawa jest jawna i odbywa się w sali rozpraw dostępnej dla publiczności (osób postronnych, dziennikarzy itp.), chyba że jest to wykluczone ze względów bezpieczeństwa.

Jeśli jesteś pokrzywdzony przestępstwem przeciwko obyczajności (np. ofiarą zgwałcenia), możesz zwrócić się do sądu o rozpoznanie sprawy przy drzwiach zamkniętych, tzn. o ograniczenie dostępu do sali rozpraw do osób, których rozprawa bezpośrednio dotyczy.

Jeśli sprawa dotyczy umieszczenia w zakładzie zamkniętym sprawcy, który nie odpowiada za swoje czyny z powodu zaburzeń psychicznych, sprawca taki może wnieść o rozpoznanie sprawy przy drzwiach zamkniętych, na co prokurator może nie wyrazić zgody.

Kto rozpozna sprawę?

Sędziowie zawodowi sądu policyjnego lub sądu poprawczego. Jeśli jednak sprawa toczy się przed sądem przysięgłych, o winie oskarżonego decydować będzie wyłącznie 12 przysięgłych. Następnie wspólnie z trzema sędziami zawodowymi zdecydują oni o wymiarze kary.

Czy możliwa jest zmiana przedstawionych zarzutów/aktu oskarżenia w trakcie rozprawy?

Prokurator i sędzia mogą odmiennie potraktować charakter zarzucanych czynów. Jeżeli na przykład rozbiłeś szybę samochodową, prokuratur może ścigać za usiłowanie kradzieży, podczas gdy w rzeczywistości jedynym twoim zamiarem było rozbicie szyby. Sąd może dokonać innej kwalifikacji tego czynu i uznać, że jest to przypadek zniszczenia rzeczy. Sąd ma jednak obowiązek poinformować cię o zmianie kwalifikacji, aby umożliwić ci przeprowadzenie obrony w oparciu o tę nową podstawę oskarżenia.

Co się stanie, jeśli w trakcie rozprawy przyznam się do winy w odniesieniu do wszystkich lub niektórych z postawionych mi zarzutów?

Kara nie ulega automatycznemu obniżeniu.

Jakie prawa przysługują mi na rozprawie?

Czy muszę być obecny na rozprawie? Czy muszę być obecny w trakcie całej rozprawy?

Zawsze może cię reprezentować adwokat. W wyjątkowych przypadkach będziesz musiał stawić się osobiście na wezwanie do stawiennictwa w sądzie, które musi być doręczone przed rozprawą.

Czy rozprawa może odbywać się bez mojego udziału?

Jeśli nie jesteś obecny na rozprawie, aby odeprzeć stawiane ci zarzuty, ani w tym celu nie reprezentuje cię adwokat, rozprawa będzie się odbywać bez twojego udziału, a sąd wyda wyrok zaoczny.

Czy jeżeli mieszkam w innym państwie członkowskim mogę uczestniczyć w rozprawie za pośrednictwem wideokonferencji?

Nie.

Czy jeżeli nie znam języka, w którym prowadzone jest postępowanie, będzie mi przysługiwać prawo do skorzystania z pomocy tłumacza?

Tak.

Czy muszę mieć adwokata?

Nie, z wyjątkiem postępowania toczącego się przed sądem przysięgłych.

Czy zostanie mi wyznaczony obrońca?

Tak, pod pewnymi warunkami (zob. [arkusz informacyjny 1](#)).

Czy mam prawo do zmiany adwokata?

Tak, bez konieczności podania powodów.

Czy podczas rozprawy mogę zabrać głos?

Tak.

Czy podczas rozprawy muszę zabrać głos?

Nie ma takiego obowiązku.

Jakie konsekwencje zostaną wyciągnięte, jeśli w trakcie postępowania nie będę mówił prawdy?

Masz prawo do nieobciążania samego siebie oraz do swobodnego wyboru strategii obrony. Obejmuje to również prawo do odmowy wyjaśnień.

Jakie prawa przysługują mi w odniesieniu do obciążających mnie dowodów?

Czy mogę zakwestionować obciążające mnie dowody?

Tak.

W jaki sposób?

Zwracając się na rozprawie do sędziego o przeprowadzenie dodatkowych czynności.

Dlaczego?

Aby wykazać bezpodstawność zarzutów.

Jakie dowody mogę powołać na swoją korzyść?

Wszelkie dokumenty, wniosek o kontreksperyzę, wniosek o przesłuchanie nowego świadka itp.

Czy aby zebrać dowody na moją korzyść, mogę skorzystać z usług prywatnego detektywa?

Tak.

Czy takie dowody są dopuszczalne?

Tak.

Czy mogę zwrócić się do świadka, by zeznawał na moją korzyść?

Tak.

Czy ja i mój obrońca możemy przesłuchiwać innych świadków w sprawie?

Tak, za pośrednictwem policji lub sędziego.

Czy ja i mój obrońca możemy kwestionować ich zeznania?

Tak.

Czy informacje o mnie z rejestru karnego będą brane pod uwagę?

Tak.

Jakiego rodzaju informacje?

Informacje o dotychczasowych wyrokach skazujących.

W jakich okolicznościach? Na jakim etapie?

Informacje te umożliwiają podwojenie wymiaru kary i mogą uniemożliwić zastosowanie środków na twoją korzyść.

Czy będą uwzględniane dotychczasowe wyroki skazujące wydane w innych państwach członkowskich?

Tak, informacje takie mogą zostać przekazane sędziemu.

Co nastąpi na końcu rozprawy?

Jak może zakończyć się rozprawa?

uznaniem niedopuszczalności postępowania, jeżeli doszło do naruszenia jednej z istotnych zasad. Możliwe jest jednak przeprowadzenie nowej rozprawy; wyrokiem u niewinniającym, jeśli twoja wina nie została udowodniona ponad wszelką wątpliwość; wyrokiem skazującym.

W przypadku wydania wyroku skazującego sędzia, zależnie od charakteru przestępstw popełnionych przez niego skazanego i informacji o dotychczasowej karalności, może wybrać pomiędzy:

karą pozbawienia wolności;

karą ograniczenia wolności. Pod rygorem pozbawienia wolności lub grzywny skazany jest obowiązany do wykonywania przez rok nieodpłatnej pracy na cele społeczne;

karą grzywny;

zawieszeniem wykonania kary lub odroczeniem wydania wyroku, ewentualnie obwarowanym pewnymi warunkami (np. brak powrotu do przestępstwa, udział w specjalnym szkoleniu, obowiązek powstrzymania się od przebywania w określonych miejscach) na okres od roku do pięciu lat;

orzeczeniem o winie bez wymierzania kary (*simple déclaration de culpabilité*).

Jaką rolę w postępowaniu sądowym odgrywa pokrzywdzony?

Pokrzywdzony może zabierać głos odnośnie do okoliczności, które go dotyczą, oraz domagać się zasądzenia odszkodowania pieniężnego.

W jaki sposób?

Ustnie lub składając pisemny wniosek.

Na jakim etapie?

Podczas rozprawy, po przesłuchaniu cię przez sędziego.

Więcej informacji można znaleźć w arkuszu informacyjnym dotyczącym [praw ofiar przestępstw](#).

Ciekawe strony

 [Adresy sądów](#)

 [Strona internetowa Ministerstwa Sprawiedliwości](#)

 [Adresy zakładów karnych](#)

Ostatnia aktualizacja: 12/03/2012

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej.

Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji

językowej [nl](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie

tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: [fr](#)

4 – Moje prawa po wydaniu orzeczenia przez sąd

Czy mogę się odwoływać?

Czy mogę odwołać się od kary orzeczonej w wyroku/orzeczeniu wydanym w postępowaniu karnym?

W razie nieobecności oskarżonego lub niestawiennictwa adwokata na rozprawie, sąd może wydać wyrok zaoczny. W takim przypadku zawsze istnieje możliwość skorzystania ze szczególnego środka zaskarżenia, którym jest wniesienie sprzeciwu od wyroku zaocznego. Istnieje też możliwość wniesienia apelacji od takiego wyroku.

Jeśli wyrok został wydany w twojej obecności, wyrok ten jest kontrydiktoryjny. Przysługującym ci środkiem odwoławczym jest apelacja, którą możesz wnieść od wyroku wydanego przez sąd pierwszej instancji. Nie ma zatem możliwości zaskarżenia orzeczeń sądu apelacyjnego i sądu przysięgłych.

W jaki sposób? Do kogo?

Jeśli jesteś osadzony, sprzeciw i apelację od wyroku możesz złożyć w sekretariacie zakładu karnego. Jeśli pozostajesz na wolności, sprzeciw od wyroku możesz złożyć za pośrednictwem urzędnika sądowego, zaś apelację należy wnieść do sekretariatu sądu, który wydał wyrok.

W jakim terminie?

Środek zaskarżenia należy wnieść w ciągu 15 dni.

Termin wniesienia sprzeciwu biegnie od dnia następującego po dniu, w którym oskarżony został poinformowany na piśmie o decyzji sądu (po dniu doręczenia).

Termin wniesienia apelacji biegnie od dnia następującego po dacie rozprawy, na której wydano wyrok.

Jakie są podstawy zaskarżenia?

Brak zgody na rozstrzygnięcie co do ustaleń faktycznych lub podstaw prawnych.

Co się stanie, jeśli wniosę środek zaskarżenia?

Co się stanie, jeśli w chwili wniesienia środka zaskarżenia przebywam w zakładzie karnym?

Jeśli środek zaskarżenia dotyczy sprawy, w związku z którą jesteś osadzony, a wobec ciebie orzeczono karę pozbawienia wolności, zostaniesz w zakładzie karnym do czasu wydania nowego orzeczenia. W trakcie tego nowego postępowania możesz złożyć wniosek o zwolnienie za poręczeniem majątkowym. Jeśli jesteś osadzony z innych powodów, środek zaskarżenia nie wpłynie na twoją sytuację w zakładzie karnym.

Jak długo trzeba będzie czekać na rozpoznanie środka zaskarżenia?

Sąd rozpoznaje sprzeciw od wyroku w ciągu 15 dni od jego wniesienia, jeśli pozostajesz na wolności, lub w ciągu 3 dni, jeśli jesteś osadzony. Apelacja jest rozpatrywana w terminie nie dłuższym niż 60 dni od jej wniesienia.

Czy w przypadku wniesienia środka zaskarżenia będę miał prawo powołania nowych dowodów?

Tak.

Na jakich zasadach toczy się postępowanie?

Na takich samych zasadach jak postępowanie przed sądem pierwszej instancji (zob. [📄 arkusz informacyjny 3](#)).

Jak przebiega rozpoznanie środka zaskarżenia?

Sędzia najpierw zbada, czy środek zaskarżenia został wniesiony w terminie, następnie ponownie rozpatrzy okoliczności faktyczne oraz karę, którą ewentualnie należy wymierzyć.

Jaka może być decyzja sądu?

Co się stanie, jeśli środek zaskarżenia zostanie uznany za zasadny/oddalony?

Jeśli sprzeciw lub apelacja od wyroku zostaną uznane za zasadne, istnieją dwie możliwości:

postępowanie jest uznawane za niedopuszczalne lub zostajesz uwolniony od zarzutów, co oznacza że jeśli jesteś osadzony, zostaniesz zwolniony ze skutkiem natychmiastowym;

orzeczona wobec ciebie karę zostaje zmniejszona.

Jeśli środek zaskarżenia zostanie oddalony:

w przypadku sprzeciwu: wyrok zostanie utrzymany w mocy, ale wymiar kary nigdy nie ulegnie podwyższeniu;

w przypadku apelacji: wyrok może zostać utrzymany w mocy lub zaostrzony.

Czy można wnieść środek zaskarżenia do sądu wyższej instancji/innego sądu?

Od orzeczenia sądu pierwszej instancji w sprawie sprzeciwu przysługuje prawo do wniesienia apelacji do sądu apelacyjnego. Od orzeczenia sądu apelacyjnego przysługuje prawo do wniesienia kasacji w terminie 15 dni do sądu kasacyjnego, poprzez złożenie stosownego oświadczenia w sekretariacie sądu apelacyjnego. Czynność ta nie spowoduje zawieszenia wykonania wyroku skazującego.

W jakich okolicznościach?

Kasację można wnieść wyłącznie w przypadku naruszenia przepisów prawa materialnego lub przepisów postępowania.

Czy mogę domagać się odszkodowania, jeśli pierwsze orzeczenie było nieprawidłowe?

Tak, jeśli w związku z tym zostałeś pozbawiony wolności.

W jakiej wysokości?

W kwocie stanowiącej odszkodowanie za szkodę poniesioną w wyniku pozbawienia wolności.

W jaki sposób?

Składając formalny wniosek do Federalnego Departamentu Sprawiedliwości.

Czy jeśli wniesiony przeze mnie środek zaskarżenia zostanie uznane za zasadny, informacja o moim skazaniu nadal będzie figurować w rejestrze karnym?

Nie.

Kiedy wyrok staje się prawomocny?

Jeżeli w terminie 15 dni od daty doręczenia wyroku skazującego wydanego zaocznie nie zostanie wniesiony sprzeciw.

Jeżeli w terminie 25 dni od daty wydania wyroku skazującego nie wniesiesz apelacji lub nie zrobi tego prokurator.

Czy jeśli jestem obywatelem innego państwa członkowskiego, mogę zostać przekazany do państwa pochodzenia w następstwie postępowania, które toczyło się w Belgii?

Tak.

Czy przekazanie następuje automatycznie?

Nie, we wszystkich przypadkach wymagana jest zgoda organów belgijskich i innego państwa członkowskiego.

W jakich okolicznościach?

Przypadek 1: aby odbyć w państwie pochodzenia karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 6 miesięcy orzeczoną w wydanym w Belgii prawomocnym wyroku skazującym (zob. także: [📄 Wymiar sprawiedliwości od A do Z](#)).

a) za twoją zgodą, wyłącznie jeśli posiadasz zezwolenie na pobyt na terytorium Belgii. Zobacz: [📄 Konwencja Rady Europy](#).

b) bez twojej zgody, jeśli nie posiadasz zezwolenia na pobyt na terytorium Belgii lub zezwolenie to wygasło (zob. [📄 Konwencja Rady Europy](#)) lub jeśli w Belgii wydano wobec ciebie **europejski nakaz aresztowania**, w którym zagwarantowano, że zostaniesz przekazany do państwa pochodzenia.

Przypadek 2: bez twojej zgody, abyś stanął przed sądem państwa pochodzenia na podstawie **europejskiego nakazu aresztowania** wydanego przez państwo członkowskie, którego jesteś obywatelem. Jeśli nadal musisz odbyć karę w Belgii, organy belgijskie wstrzymają się z przekazaniem cię do państwa pochodzenia do momentu zakończenia wykonania kary lub też mogą wydać cię tymczasowo celem osądzenia w tym państwie, po uzyskaniu gwarancji, że zostaniesz następnie ponownie przekazany Belgii, aby tu odbyć karę. Jeśli Belgia jest miejscem twojego zwykłego pobytu, możesz zwrócić się do organów belgijskich o przekazanie cię do państwa pochodzenia, pod warunkiem ponownego przekazania cię Belgii, abyś mógł tam odbyć karę orzeczoną za granicą.

Przypadek 3: bez twojej zgody, aby odbyć w państwie pochodzenia karę orzeczoną na podstawie europejskiego nakazu aresztowania wyrokiem w państwie członkowskim, którego obywatelstwo posiadasz. Jeśli nadal musisz odbyć karę w Belgii, organy belgijskie wstrzymają się z przekazaniem cię do państwa pochodzenia do momentu odbycia kary. Jeśli Belgia jest miejscem twojego zwykłego pobytu, możesz zwrócić się do organów belgijskich o odmowę wykonania nakazu, aby umożliwić ci odbycie kary w Belgii zamiast w państwie pochodzenia.

Czy przysługuje mi prawo wniesienia zażalenia na postanowienie sądu w przedmiocie przekazania?

Tak, z wyjątkiem przypadku, gdy wyraziłeś zgodę na przekazanie.

W ramach przekazania w celu wykonania w państwie pochodzenia kary orzeczonej w Belgii (przypadek 1), w terminie 60 dni możesz wystąpić do **Rady Stanu** z wnioskiem o jego uchylenie lub zawieszenie oraz do **sędziego orzekającego w sprawach nie cierpiących zwłoki** o kontrolę sądową.

W ramach wykonania europejskiego nakazu aresztowania wydanego przez państwo pochodzenia (przypadek 2 i 3) **sędzia orzekający w sprawach nie cierpiących zwłoki** dokonuje wstępnej kontroli nakazu w terminie 15 dni od daty aresztowania, o którym postanowiła **izba doradcza**. W ciągu 24 godzin od orzeczenia izby doradczej można odwołać się do **izby oskarżeń** (zob. [📄 arkusz informacyjny 3](#)). W ciągu kolejnych 24 godzin od orzeczenia izby oskarżeń można dalej odwołać się do sądu kasacyjnego.

Czy jeśli zostaną skazany w Belgii, mogę być ponownie sądzony za popełnienie tego samego przestępstwa?

Nie.

Informacje o zarzutach/skazaniu

Czy informacje o skazaniu i zarzutach stanowiących jego podstawę zostaną umieszczone w rejestrze karnym?

Tak.

W jaki sposób i gdzie informacje te są gromadzone?

Informacje te będą znajdować się w bazie danych zwanej „Centralnym rejestrem karnym”, prowadzonym przez Federalny Departament Sprawiedliwości.

Jak długo przechowywane są informacje w tym rejestrze?

Informacje o karach nakładanych przez policję (kara pozbawienia wolności od 1 do 7 dni, kara grzywny w wysokości od 1 EUR do 25 EUR, kara od 20 do 45 godzin pracy na cele społeczne) są usuwane po upływie 3 lat.

Informacje o innych wyrokach skazujących pozostają tam na zawsze. Istnieje jednak możliwość doprowadzenia do ich usunięcia w postępowaniu rehabilitacyjnym.

Czy informacje te mogą być przechowywane w rejestrze bez mojej zgody?

Tak

Czy mogę sprzeciwić się ich umieszczeniu w rejestrze?

Nie.

Kto ma dostęp do znajdujących się w rejestrze karnym informacji na mój temat?

Organy policyjne i sądowe mają nieograniczony dostęp do tych informacji.

Rejestru karnego nie można mylić z wyciągiem z rejestru karnego, którego wymagają niektóre organy administracji publicznej lub określone osoby prywatne (np. pracodawcy) i który nie zawiera wszystkich informacji znajdujących się w rejestrze karnym. Na przykład informacje o wyrokach skazujących bez orzeczenia o winie, na karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 6 miesięcy i na karę grzywny do 500 EUR lub o grzywnach nałożonych za naruszenie przepisów kodeksu drogowego bez orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów na czas dłuższy niż 3 lata są usuwane po trzech latach i 25 dniach od dnia wydania wyroku skazującego. Ponadto na wyciągu nigdy nie umieszcza się informacji o zawieszeniu wykonania kary, zwykłym ani warunkowym.

Ostatnia aktualizacja: 12/03/2012

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.

Uwaga: niedawno wprowadzono na tej stronie zmiany w oryginalnej wersji językowej [nl](#). Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki: [fr](#)

5 – Wykroczenia

Jak traktowane są drobne naruszenia przepisów ruchu drogowego?

Jeśli lokalna policja stwierdzi naruszenie przepisów ruchu drogowego, może przesłać właścicielowi samochodu, w odniesieniu do którego spisała protokół zawiadomienia o wykroczeniu, formularz w celu ustalenia tożsamości osoby kierującej pojazdem w chwili zarejestrowania zdarzenia. Prokurator królewski może następnie umożliwić ci uniknięcie postępowania karnego poprzez przekazanie organom podatkowym właściwym dla podatku VAT, rejestracji i nieruchomości określonej kwoty pieniężnej w drodze przelewu bankowego.

Zapłata tej kwoty pozwala ci uniknąć wezwania do stawienia się przed sądem policyjnym i nałożenia grzywny w wyższej wysokości oraz konieczności zapłaty dodatkowych kosztów sądowych.

Zgoda na uiszczenie tej kwoty oznacza jednak przyznanie się do winy i uznanie odpowiedzialności odszkodowawczej wobec ewentualnych pokrzywdzonych, jeśli popełnione przez ciebie wykroczenie spowodowało powstanie szkody u innego użytkownika dróg.

Kto zajmuje się tymi wykroczeniami?

Organem uprawnionym do zaproponowania takiej ugody jest prokuratur działający przy sądzie policyjnym. Wydział grzywien karnych organów podatkowych księguje uiszczone kwoty i informuje o nich prokuratora.

Procedura

Zaproponowana ugoda kierowana jest do obwinionego listem poleconym lub w drodze zawiadomienia sporządzonego przez funkcjonariusza policji. Termin zapłaty wynosi od 15 dni do 3 miesięcy, lub w wyjątkowych przypadkach nawet 6 miesięcy.

Sankcje

W razie niezapłacenia kwoty zaproponowanej w ugodzie lub braku zgody na jej zawarcie, prokurator wzywa obwinionego do stawienia się przed sądem policyjnym, który nakłada na niego karę (grzywny, ograniczenia wolności, zakaz prowadzenia pojazdów) zgodnie z przepisami prawa.

Czy obywatele innych państw członkowskich również są ścigani za te wykroczenia?

Tak.

W jaki sposób?

Funkcjonariusz policji, który stwierdził wykroczenie, proponuje ugodę.

W przypadku odmowy jej zawarcia, może on zażądać zapłaty minimalnej kwoty grzywny przewidzianej przez prawo pod karą zatrzymania samochodu, w odniesieniu do którego funkcjonariusz spisał protokół zawiadomienia o wykroczeniu.

Jeśli na ugodę nie wyrażono zgody, sąd policyjny może w swoim wyroku postanowić o zwrocie lub zmniejszeniu kwoty zapłaconej zaliczkowo.

W jaki sposób traktowane są inne wykroczenia?

Zachowania antyspołeczne (nieuiszczenie opłat za parkowanie, naruszenie obowiązku utrzymania czystości w miejscach publicznych) podlegają organom administracji gminnej. W razie niezapłacenia grzywny, zostanie wobec ciebie wszczęte postępowanie przed lokalnym sędzią pokoju.

W sprawach społecznych, podatkowych, dotyczących bezpieczeństwa podczas meczy piłkarskich, na kolei i w innych środkach komunikacji publicznej, wyspecjalizowane organy są upoważnione do nakładania sankcji administracyjnych. Od ich decyzji przysługuje prawo do wniesienia różnych środków odwoławczych do sądów cywilnych.

Czy informacje o tych wykroczeniach są umieszczane w rejestrze karnym?

W rejestrze karnym odnotowuje się wykroczenia w ruchu drogowym. Informacje o grzywnach administracyjnych oraz grzywnach nakładanych na podstawie przepisów dotyczących piłki nożnej nie są umieszczane w rejestrze karnym.

Ostatnia aktualizacja: 12/03/2012

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja

Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.